

Saarnasoppaan tulee jonkun verran riparia, raamatunteksti, vähän elämää ja yksi vitsi

Saarna tuhlaajapoista ja meistä; Luuk. 15:11-32

Konfirmaatiossa 2.7.2017

Juuri ennen juhannusta me palasimme rippileiriltä Koivikosta. Leiri meni oikein mainiosti. Perusasiat olivat kunnossa: aurinko paistoi melkein koko ajan, ruoka oli hyvää ja sitä oli riittävästi. Samaan listaan kuuluu myös se, että ryhmä oli mainio eikä meidän ohjaajien tarvinnut pitää erityistä kuria, vaan vietimme pikemminkin leppoisan viikon Koivikossa - fiksuja nuoria siis. Olemme kiitollisia kaikista leirillä olleista.

Ajattelin tehdä tästä saarnasta eräänlaisen soppa, saarnasoppa. Soppa, jossa erilaiset asiat yhdistyvät. Yhtenä aineksena on tuo rippileirikokemus, toisena kuultu evankeliumi tuhlaajapoista, laitetaan sitten vielä vähän aikuisten elämäkokemusta ja vielä jotain. Laitetaan vaikka vitsi: Tiedätte varmaan vanhan vitsin ranskalaisesta, amerikkalaisesta ja suomalaisesta, jotka tiirailivat norsua. Ranskalainen tuumaili: ”Minkähänlaista ruokaa norsusta voisi laittaa?”. Amerikkalainen puolestaan pohdiskeli: ”Kuinkahan paljon rahaa norsulla voisi tehdä?”. Ja suomalainen mietti mielessään: ”Mitähän tuo norsu minusta ajattelee? Tällainen vitsi saattaa vaikuttaa vähän erikoiselta ainesosalta, mutta se on saarnasopassani tärkeässä osassa.

Rippileirin onnistumiseen vaikuttaa monia asia. Yksi perustavaa laatua oleva asia on se, että jokainen saa olla vapaasti oma itsensä, eikä tarvitse miettiä mitä muut ajattelevat, vaan voi luottaa siihen, että on hyväksytty ja pidetty. Se vapauttaa, tuo mielenrauhaa ja iloa. Sama tilanne on kun koulu tai opiskelu alkaa syksyllä tai kun menee uuteen työpaikkaan. Paljon paremmin jaksaa tehdä ja keskittyä, kun on kokemus siitä, että on hyväksytty.

Tuhlaajapoika kertomus on yksi Raamatun tunnetuimmista kertomuksista. Paljon on kirjoitettu kirjoja ja tehty elokuvia samalla kertomusidealla. Poimin siitä nyt muutamia olennaisia kohtia. Kun poika tuli isän luo pyytämään ennakkoperintöä, oli hän kuin kertomani vitsin amerikkalainen eli hän ajatteli vain rahaa. Hänen mielensä täytti se miten hän voisi nähdä maailmaa ja nauttia elämästä. Se kaikki täytti hänen mielensä eikä hän miettinyt yhtään mitä isä ajatteli, miltä hänestä tuntui. Kyseessä oli siihen aikaan hyvin julkea pyyntö. Nimittäin sen tehdessään poika suhtautui Isäänsä kuin kuolleeseen. Hänen käyttäytymisensä oli siis hyvin loukkaavaa. Eikö ole yllättävää, että isä kuitenkin antoi perintöosuuden.

Maailmalle lähdettyään poika joutui pulaan. Tuli nälänhätä ja hän oli jo ehtinyt tuhлата kaiken. Hän oli hylännyt Isänsä kodin ja kotimaan ja vielä uskonnon ryhdyttyään sikopaimeneksi. Sika kun oli juutalaisten mukaan saastainen eläin. Hän oli siis luopunut omaisuutensa lisäksi arvoistaan ja periaatteistaan, kaikesta paitsi muistoistaan. Hän muisteli miten hyvä hänellä oli ollut kotonaan. Hän pohti mitä isä mahtoi ajatella hänestä ja hänen käyttäytymisestään. Mitä isä ajattelisi, jos tietäisi. Pojan arvojärjestys meni uusiksi siellä sikolätissä istuessa. Tämä herättää kysymyksen: pitääkö meiltä mennä kaikki, että pystymme laittamaan elämän arvoja järjestykseen.

Vitsissä suomalaisen pohdinnat siitä, että mitä norsu mahtaa minusta ajatella, kertovat erityisen huonosta itsetunnosta, epävarmuudesta. Tällaisia itseironisia vitsejä me suomalaiset kerromme,

osaamme nauraa itsellemme ja stereotypioille. Jos sitten tuhlaajapojalla oli lähtiessään amerikkalaisen elkeet, niin eihän sikolätissä ollut kuitenkaan muuttunut suomalaisiksi norsun tuijottajaksi, vaikka ajattelikin, että mitähän se isä pohtii. Ymmärrämme, että tuhlaajapojan tapauksessa kyse oli sydämen nöyryydestä, ylpeyden karisemisesta, vääränlaisen ylpeyden karisemisesta.

Sikolätissä istuessaan tuhlaajapojalla oli vielä jäljellä ymmärrys ja tieto, että Isä on hyvä ja rakastava. Siinä pohtiessaan omia tekojaan ja toisaalta Isän rakkautta, hän ymmärsi tehneensä väärin, hän ymmärsi tehneensä syntiä. En tiedä olisiko hän näitä ryhtynyt pohtimaan, jos ei olisi joutunut puun ja kuoren väliin, mutta olennaista on, että hänen mielenmuutoksensa lähti Isän rakkaudesta.

Kun poika tuli kotia kohti, isä näki hänet jo kaukaa ja juoksi tätä vastaan. Hänen on täytynyt toivoa ja odottaa poikaa ja katsella aina tielle päin. Eikä hän jäänyt suinkaan odottamaan pojan tulemistä ja anteeksipyyntöä, vaan hän juoksi vastaan, sulki hänet syliinsä ja suuteli häntä. Ennen jo pojan katuvia sanoja Isä osoitti hänelle hyväksyntää ja rakkautta. Jo juokseminen oli melkoinen tunteen purkaus, osoitus rakkaudesta, sillä iäkkäille miehille ei ollut sopivaa sillä lailla juoksennella. Ikään kuin Isä olisi tiennyt poikansa paluun nousevan syyllisyydestä ja katumuksesta ja olevan varsin häpeällinen tapahtuma, sillä niin nopeasti Hän vapautti pojan syyllisyyden ja häpeän taakasta, nostamalla hänet juhlaaatteiden ja sukuormuksen myötä takaisin vanhaan asemaan. Mahtoiko poika ollenkaan pysyä mukana siinä mitä tapahtui, mutta varmaa on, että rakkaus Isään entisestään syveni.

Rippikoulun ulkoläksyillä, opetussessioilla, hartaushetkillä, lauluilla, rukouksilla, hienolla leirifiiliksellä on aivan erityinen merkitys. Se, että minne tahansa menemmekään, missä tahansa olemmekaan, mitä sitten elämässä tapahtuukaan, muistaisimme, että Isä Jumala rakastaa meitä ja yhden pienen rukouksen ja tai ajatuksen päässä. Aina me voimme tulla hänen luokseen. Ymmärrämme, että Isä Jumala ja Jeesus eivät jääneet Koivikkoon. Nimittäin kun pidämme silmämme ja sydämemme auki voimme huomata, että missä luonnon kauneus on, siellä Jumala on. Missä anteeksipyyntö on, siellä Jumala on. Missä hiljaisuus on, siellä Jumala on. Missä suru ja pettymys on, siellä Jumala on. Missä rakkaus on, siellä Jumala on.